

Spaľovanie trávy, odpadov po úrode a domácnosti je nezákonné

Oheň, dobrý sluha, ale zlý pán

Kto podceňuje nebezpečenstvo, býva prekvapený ...

Napriek viacerým upozorneniam sa ešte stále stretávame s vypaľovaním trávy a bylinných porastov. V mnohých prípadoch sa končí vypaľovanie zásahom hasičov.

Vypaľovanie suchej trávy, suchých porastov, bylín a kríkov neprospieva ekosystémom. Poškodzuje sa štruktúra povrchovej vrstvy pôdy, jej odkrytím sa zvyšuje erózna ohrozenosť a zem rýchlejšie vysychá. Vypaľovanie trávy napomáha rozširovaniu odolnejších agresívnych druhov rastlín, spaľujú sa vývojové štádiá mnohých drobných živočíchov čo negatívne ovplyvňuje potravinovú základňu vyšších živočíchov. Plošným vypaľovaním môže dôjsť k likvidácii celých populácií menej mobilných druhov.

Majitelia záhrad sa snažia týmto negatívnym spôsobom zbaviť nechceného odpadu. Na jar je to suchá tráva a na jeseň popadané lístie či drevo zo stromov. Opadnuté lístie a suchú trávu záhradkári často spaľujú vo svojich záhradách alebo v dvoroch obytných domov. Neraz aj spolu s ostatným komunálnym odpadom. Tento spôsob, ako sa zbaviť odpadu, škodí nielen okolitému prostrediu, ale pomalým spôsobom zabíja aj ľudí. Dusivý dym, vznikajúci spaľovaním lístia či suchej trávy, obsahuje oxid uhoľnatý, uhlíkovodíky, oxid dusný, dechtové látky a nebezpečné dioxíny. Sú to prevažne syntetické látky s vážnymi trvalými negatívnymi účinkami na divo žijúce druhy, ekosystémy a ľudské zdravie. U človeka môžu vyvolať poškodenie imunitného či nervového systému a dokonca majú aj rakovinotvorné účinky. Keďže nič sa nestratí bez stopy, všetky mikročastice, ktoré sa dostanú do atmosféry, sa vo forme dažďa, snehu či hmly opäť vrátia do pôdy. Okrem uvedených rizík spôsobuje spaľovanie lístia a suchej trávy aj likvidáciu užitočného hmyzu a pôdotvorných mikroorganizmov, čím sa ničí úrodná vrstva pôdy. Navyše, spaľovaním organického materiálu vypúšťame do ovzdušia vynikajúce hnojivo, ktoré môžeme získať kompostovaním.

V súčasnosti je v platnosti niekoľko zákonov, ktoré vypaľovanie trávy, porastov bylín a kríkov ako aj **spaľovanie odpadov zo záhrad a domácnosti zakazujú.**

Zákon NR SR č. 314/2001 o požiarnej ochrane, ktorý zakazuje zakladať oheň tam, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu a ďalej zakazuje vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov, zákon NR SR č. 438/2002 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2001 o Hasičskom a záchrannom zbore a mení zákon NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi. Zákon č. 223/2001 o odpadoch v znení noviel, ktorý zakazuje zneškodňovať všetok zelený odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a iných verejných priestranstiev, ktorý sa musí zhodnocovať napr. kompostovaním. Iný odpad (napr. plasty, papier, sklo...) sa môže zneškodňovať iba v zariadeniach, ktoré sú k tomuto účelu špeciálne vybudované (separačné linky, riadené skládky odpadov, spaľovne odpadu). Od 1. januára 2006 špeciálne platí zákaz zneškodňovať odpad zo záhrad, parkov, cintorínov, verejnej zelene a pod. Tento „zelený“ odpad je možné iba zhodnocovať napr. kompostovaním.

Zákon č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení noviel, kde podľa § 127 občianskeho zákonníka, na základe ktorého „vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv ... Nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami ...“ V prípade porušenia zákona o odpadoch má v právomoci zakročiť obec, ak bol porušený zákon o ochrane pred požiarmi, tak je to v kompetencii Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru.

V neposlednom rade spaľovaním biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad dochádza často k porušeniu VZN Obce Stretava.

Výška pokút za vypaľovanie trávy a spaľovanie odpadu je rôzna:

V prípade že Obec Stretava zistí porušenie VZN Obce Stretava môže uložiť pokutu do 33 eur.

Ak sa postupuje podľa zákona o odpadoch, tak v blokovom konaní je pokuta do 33 eur a v správnom konaní do 166 eur. Ak sa postupuje podľa zákona o ochrane pred požiarmi, tak v blokovom konaní od hasičov môže byť uložená pokuta do 33 eur a v správnom konaní do 332 eur. Právnické osoby majú prísnejšie postihy a v prípade, že dôjde k správnomu konaniu, zákon umožňuje postihnúť ich pokutou do 16 596 eur. Pokiaľ by došlo k opätovnému vypaľovaniu tráv, môže sa pokuta vyšplhať až na 33 194 eur. V prípade ak požiar spôsobí veľkú škodu, hrozí fyzickým a právnickým osobám trestné stíhanie.

Vypaľovanie trávy a odpadov po zbere úrody je nielen protizákonné ale aj nebezpečné a nie sú zriedkavé prípady, že ľudia naň doplatia životom.

Čo by ste mali urobiť, ak ste svedkom vypaľovania trávy alebo spaľovania odpadov?

Ak niekoho vidíte, ako spaľuje alebo vidíte odkiaľ sa šíri nepríjemný dym, upovedomte o tom Obecný úrad v Stretave na tel.: 056 6497204, alebo kontaktujte štátnu políciu na t.č. 158.

Čo robiť v prípade už rozšíreného požiaru?

Bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiarov – t. č. 150, resp. 112, alebo zabezpečiť jeho ohlásenie. Uviesť: kde horí (presnú adresu a tel. číslo), čo horí, kto volá. Ďalej je potrebné uviesť podrobnejšie informácie o požiari, vyčkať na spätný telefonát ohlasovne požiarov a riadiť sa jej pokynmi.

Obecný úrad v Stretave